

Een blik achter de schermen van de juridische uitgevers

Inhoudsopgave

Inleiding.....	2
Wolters Kluwer.....	2
Uitgeverij Paris	7
Uitgeverij Den Hollander	10

Een Blik Achter de Schermen van Juridische Uitgevers Donderdag 16 Juni, 2022

Inleiding

Op een prachtige zomerse dag in juni begeeft een groep van achttien informatieprofessionals zich naar Deventer & Zutphen om een bezoek te brengen aan drie juridische uitgeverijen: Wolters Kluwer, Den Hollander en Paris.

De groep is divers en bestaat uit een mix van informatieprofessionals van verschillende organisaties en instituten uit de juridische wereld, maar ook uit de zorg en het onderwijs.

De deelnemers treffen elkaar in Deventer waar de touringcar de groep opwacht. Tijdens de rit onderweg naar Wolters Kluwer, valt het op dat iedereen opgewekt en enthousiast is om na een twee jaar durende Coronaperiode weer deel te kunnen nemen aan een JI-activiteit. Al snel deelt men ervaringen met elkaar over thuiswerken tijdens Corona en werd er informatie uitgewisseld over het vakgebied.

Wolters Kluwer

Na een korte rit arriveert de touringcar bij Uitgeverij Wolters Kluwer, die gevestigd is in een hypermodern gebouw vlak buiten het centrum van Deventer. Bij binnenkomst worden we goed ontvangen en heet Gaby Rinkel, uitgeefmanager Legal, ons hartelijk welkom. Pieter Bon (Senior-Uitgever) spitst de presentatie van Wolters Kluwer voornamelijk toe op de serie Tekst & Commentaar en daarnaast legt hij een lijn met de Asser-Serie.

‘Je hoeft geen jurist te zijn om juridisch uitgever te worden’, zegt Pieter Bon. De uitgever hoeft niet te beschikken over de kennis van een specifiek juridisch domein. Hij houdt zich voornamelijk bezig met die aspecten van het uitgeverijvak die een rol zullen spelen in het publicatieproces en richt zich daarnaast sterk op het klantperspectief. Pieter Bon benadrukt dat het voor Wolters Kluwer een groot voordeel is dat veel auteurs tevens klant zijn, hoewel het klantperspectief daarmee niet volledig afgedekt wordt. Als uitgever hoor je ook te begrijpen hoe de werkprocessen van klanten eruitzien en

op welke momenten een advocaat gebruik maakt van de informatie van Wolters Kluwer zoals Tekst & Commentaar.

Tekst & Commentaar

Tekst & Commentaar is in 1990 gestart met het Burgerlijk Wetboek en is daarna snel een begrip geworden in juridisch Nederland. Als zo'n bekende titel eenmaal in jouw fonds terecht komt, moet je ervoor zorgen dat de bekendheid ervan, maar bovenal de kwaliteit, de betrouwbaarheid en het keurmerk dat Tekst & Commentaar is, in stand gehouden wordt, vertelt Pieter Bon.

'Uitgeven is een spagaat', vervolgt hij. Het levert een spagaat op omdat auteurs niet in dienst zijn van de uitgever. Dit betekent dat je moet balanceren en begrijpen dat een advocaat altijd zijn/haar zaken voor laat gaan. Tegelijkertijd moet je als uitgever ook je actualiteiten kunnen bijhouden. Het is een van de aspecten van het uitgeversvak die je moet aanspreken en waar je echt mee moet om weten te gaan. Bij redacteuren van Wolters Kluwer wordt dan ook veel aandacht besteed aan dit onderdeel. Als uitgever bevind je je in een vragende positie en moet je het toch voor elkaar zien te krijgen.

Technologie

Samenwerken en verbinden, zowel intern als extern, is een belangrijk uitgangspunt voor een uitgever. Door de digitale platforms van Kluwer en toenemende digitale ontwikkelingen dient een uitgever bij Wolters Kluwer over enige kennis te beschikken van technologie. Deze kennis is tegenwoordig zeer wenselijk om goed te kunnen samenwerken met de tech-afdelingen. Het helpt niet alleen de klantbehoefte goed uit te leggen aan de IT, maar het geeft je ook de mogelijkheid mee te kunnen denken bij het digitaal gebruik van het platform.

Tekst & Commentaar en Asser-serie

Als het op auteursdynamiek aankomt zijn de verschillen tussen Tekst & Commentaar en de Asser-serie wezenlijk groot, zegt Pieter Bon. Bij Tekst & Commentaar heb je te maken met grote auteursteams en een redactie per deel. Boven de gehele serie fungeert een redactieraad. Bij de Asser-serie heb je als uitgever over het algemeen van doen met één auteur per deel, heel soms een paar auteurs. De auteur moet zich voor een langere tijdsperiode vrij kunnen maken om een Asser-deel te schrijven. Pieter benadrukt dat dit een klus is die niet onderschat kan worden.

De Asser-serie beschikt daarnaast over een Asser-Adviesraad die onder andere een belangrijke rol speelt in de kwaliteitsbewaking van de delen binnen de Asser-serie.

Updatefrequentie

Tekst & Commentaar speelt in op actuele ontwikkelingen. Elk half jaar verzorgt een auteur een update en één keer in de twee jaar wordt er een boek gepubliceerd.

Een Asser-deel is een thematisch werk, waardoor het niet direct gaat om het verwerken van de actualiteiten in deze publicaties. De dynamiek van de Asser-serie heeft tot gevolg dat er één keer in de vier jaar een boek wordt uitgebracht. Als eerste online zijn en na verloop van tijd een folio-afslag verzorgen, is momenteel het streven bij Wolters Kluwer en dit proces verloopt gelukkig steeds beter.

Redactionele formule

Een belangrijk aspect dat Tekst & Commentaar sterk maakt, is de krachtige formule die gehanteerd wordt door Wolters Kluwer, legt Pieter Bon uit. Deze mooie formule is oorspronkelijk overgekomen uit Duitsland. Tekst & Commentaar is bedoeld als eerste oriëntatie voor een zaak of onderwerp. Er worden onder andere vaste aantekeningkoppen verwerkt wat het herkenbaar maakt voor het lezerspubliek.

Pieter Bon over de binding tussen de uitgever en haar auteurs:

“De auteurs moeten het leuk vinden!”

Verschijningsvormen

Tekst & Commentaar kent verschillende verschijningsvormen; naast de boeken wordt de content online ontsloten via het platform Navigator en Legal Intelligence. Tevens is er een webapplicatie die speciaal gemaakt is in samenwerking met de Raad voor de Rechtspraak en de Hoge Raad.

De doelgroep van Tekst & Commentaar is de advocatuur, inclusief bedrijfsjuristen. Asser-delen zijn met name populair onder wetenschappers, maar ook zien we interesse onder rechtenstudenten, die in de fase van het schrijven van hun scriptie verkeren.

Een ander belangrijk onderdeel van de krachtige formule is de betrouwbaarheid. Men moet erop kunnen vertrouwen dat het inhoudelijk accuraat is. Dit brengt met zich mee dat het regelmatig bijgewerkt wordt.

Tekst & Commentaar en de Asser-serie zijn beiden online beschikbaar. In de verkoopaantallen ziet Wolters Kluwer een daling van de afzet van fysieke boeken. Een groot voordeel van digitale ontsluiting is dat je usage-rapportages kan gebruiken, die nuttig zijn om het succes van een titel te bepalen. Daarbij moet wel gezegd worden dat de boeken toch ook veel gebruikt worden.

Redactionele borging T&C

Bij het waarborgen van een krachtige formule is er ook een rol weggelegd voor de redacties en redactieraad. De redacties worden samengesteld per Tekst & Commentaar-deel. Momenteel zijn er maar liefst 29 verschillende redacties. Zij hebben als duidelijk doel om ook de formule te bewaken naast het uiteenzetten van de strategische lijnen. Elke auteur wordt benoemd door een redactie. Voor Wolters Kluwer is het niet moeilijk om auteurs vinden, zowel jonge als oudere auteurs. Zij richten zich niet enkel op de inhoud maar moeten ook naar de formule kunnen schrijven.

Bij evaluaties beoordeelt de redactieraad - die boven de gehele serie als een soort kernredactie fungeert, - voortdurend de formule door na te gaan of deze nog op de juiste manier verwezenlijkt wordt. Wolters Kluwer is in alle fases van dit proces betrokken en voert daarnaast zelf nog een eigen screening uit. Regelmatig gaat Wolters Kluwer na welke auteurs goed functioneren en ook de redactie en redactieraad evalueren de kwaliteit van de (content van de) auteurs. Bij de Asser-serie is de vijver met auteurs waaruit je kunt vissen, minder groot.

De Asser-serie biedt verdieping. Risico hier is dat auteurs de neiging kunnen hebben om uit te weiden terwijl dit niet de bedoeling is. Een taak van de Asser-Adviesraad is dan ook te voorkomen dat een Asser-deel een encyclopedisch werk wordt.

Auteursondersteuning

Ten aanzien van het contentcreatieproces vindt Wolters Kluwer het belangrijk om auteurs goed te ondersteunen en om de eindgebruiker snel van de juiste informatie te voorzien. Dit wordt verwezenlijkt via de online auteursomgeving waar auteurs hun commentaren 24/7 kunnen ophalen en

bewerken met als resultaat dat wijzigingen de volgende dag online beschikbaar kunnen zijn. Daarnaast ontvangen auteurs wetgevingssignaleringen. Dit systeem helpt de redacteur van Wolters Kluwer om overzicht te behouden en de auteur te ondersteunen hetgeen de tijdige verschijning ten goede komt.

Diversiteit

Het is belangrijk dat er zowel binnen de redactiebezetting als in de auteursbezetting sprake is van een goede verhouding tussen wetenschap en praktijk. De verhouding tussen mannen en vrouwen wordt steeds belangrijker. Ook het werven van jonge professionals is een aandachtspunt.

Contentstrategie

Nieuwe titels komen tot stand door wetgevingsontwikkelingen. Soms wordt er voor bijzondere wetgeving een speciale editie uitgebracht, zoals bijvoorbeeld Wet Open Overheid die in de nabije toekomst hoogstwaarschijnlijk uit zal komen.

Afronding

Aan het einde van de presentatie legt Pieter Bon ons een aantal stellingen voor waarna een geanimeerd gesprek ontstaat onder andere, over de lay-out van de leesmodus van online publicaties van Tekst & Commentaar.

KNVI-JI voorzitter Maarten Bohlken dankt Gaby Rinkel en Pieter Bon uitvoerig voor hun presentatie.

Lunch

Na afloop van het bezoek stappen de deelnemers weer op de touringcar, die de groep van Deventer naar Zutphen zal brengen. De deelnemers waarderen de prachtige route, die de touringcar rijdt langs mooie groene wegen en rustgevende weilanden.

Bij aankomst in Zutphen maakt de groep een korte maar stevige wandeling naar evenementenlocatie Het Koelhuis waar een heerlijke lunch al voor ons klaarstaat. Het lunchuur vliegt voorbij waarna we op dezelfde locatie nader kennis maken met uitgeverij Paris én Uitgeverij Den Hollander.

Uitgeverij Paris

Antoine Paris (directeur-uitgever) van Uitgeverij Paris richt zich in zijn presentatie op de vraag hoe een nieuw tijdschrift tot stand kan komen. Als voorbeeld neemt hij Tijdschrift Expertise en Recht gelanceerd in 2008, dat zich toelegt op het strafrecht. Het idee voor dit tijdschrift is ontstaan naar aanleiding van de bekende strafzaak 'de Schiedammer parkmoord'. In deze zaak bleek op basis van mediaberichten dat verklaringen van deskundigen in een zaak niet begrepen werden door de rechters en advocaten en hun vragen weer niet begrepen werden door de deskundigen. Deze problematiek bracht Antoine Paris op het idee om in samenwerking met het Nederlands Forensisch Instituut een tijdschrift op te richten.

Antoine besprak als uitgever de redactionele formule voor dit nieuwe tijdschrift, geschikte onderwerpen voor de artikelen, verschillende rubrieken en welke personen te benaderen voor een redactionele raad. Een jaar nadat de eerste redactievergadering had plaatsgevonden was het nieuwe tijdschrift Expertise en Recht een feit.

Lancering tijdschrift

Het tijdschrift kon vervolgens geïntroduceerd worden tijdens een symposium waarbij het eerste nummer werd overhandigd aan Prof. mr. Geert Corstens, de nieuwe President van de Hoge Raad. Bij de inontvangstneming sprak hij zijn verwachting uit dat het nieuwe tijdschrift bijdraagt aan een verhoging van de kwaliteit van de debatten, kwaliteitsverbetering van de rechtsbeweging en dus aan een mooie rechtstaat. Deze bijzondere woorden zijn Antoine Paris bijgebleven en hij beschouwt ze - zelfs in de beginfase van dit nieuwe tijdschrift - als bepalend voor het succes van deze nieuwe titel.

Spin-offs

Antoine Paris heeft ervaren hoe zo'n nieuw tijdschrift een inspirerende uitwerking kan hebben op het ontstaan van nieuwe titels. Inmiddels zijn behoorlijk wat spin-offs voortgekomen uit Expertise en Recht, zoals boeken over bloedspatprofielen, DNA in het strafrecht, deskundigen in de rechtspraak en nog vele andere. Succesvolle tijdschriften kunnen dus leiden tot andere producten.

Redactie

Uitgeverij Paris richt zich in het publicatieproces ook op vormgeving, marketing, doelgroepen en waar deze doelgroepen te vinden. De inhoud komt uiteraard voor rekening van de redacteuren.

De redactiecoördinator/redactiesecretaris is ook bij Uitgeverij Paris een belangrijke spil in het proces. Bij het uitgeven van een publicatie is het altijd van belang dat de titel de lading dekt zodat het publiek direct weet waar het over gaat.

Automatisering

Het gros van de publicaties wordt bij Uitgeverij Paris geautomatiseerd opgemaakt. Bij de opmaak is leesbaarheid en herkenbaarheid van belang. Als het tijdschrift gereed is wordt het voorzien van metadata en wordt de bibliografische informatie geleverd aan databanken zoals Rechtsorde, Heinonline, Legal Intelligence, WorldCat, Ingenta Connect etc.

Antoine Paris over de existentiële vraag van de bijeenkomst:

“Wat doet een uitgever? Ik heb het mijn moeder nooit uit kunnen leggen.”

Auteursnetwerk

De auteurs komen veelal uit het netwerk van de tijdschriftredacties en melden zich soms spontaan aan. Voor een auteur is het belangrijker om over expertise te beschikken op een bepaald vakgebied, dan goede schrijfvaardigheden te hebben. Het is de inhoudelijke kennis, die een auteur speciaal maakt.

Rol van de uitgever

‘Het leuke van het uitgevervak is dat je met een hoop verschillende mensen kunt samenwerken’, zegt Antoine Paris. Doordat de auteurs zeer deskundig en gedreven zijn is het erg prettig om met gemotiveerde mensen samen te werken. Een uitgever faciliteert, initieert, coördineert, organiseert, is intermediair tussen auteur en de lezer. Je bent een verbinder die mensen bij elkaar brengt, aldus Antoine Paris. Het is al met al een boeiend vak wat ik én mijn medewerkers met veel plezier uitoefenen, zo sluit Antoine Paris zijn presentatie af.

De laatste vragen uit het publiek worden in ontvangst genomen door Antoine Paris en KNVI-JI voorzitter Maarten Bohlken

Uitgeverij Den Hollander

Uitgeverij Den Hollander is gespecialiseerd in het uitgeven van tijdschrifttitels en andere continuïteitsproducten, vertelt uitgever-directeur Anton Den Hollander. De meeste tijdschriften, die worden uitgegeven zijn gedigitaliseerd.

Contentstrategie

De belangrijkste kenmerken van het uitgeven zijn het faciliteren én het exploiteren van nieuwe titels. Den Hollander richt zich bij het starten van nieuwe tijdschrifttitels op reuring in het juridisch veld. 'Dit betekent dat je kijkt naar juridisch traffic, naar nieuwe wet- en regelgeving en de jurisprudentie op dit vlak', legt Anton Den Hollander uit. 'Wanneer grote financiële belangen spelen op dit terrein, gaan wij na in hoeverre een nieuwe titel in deze nieuwe informatiebehoeften kan voorzien.

Specialisatie

Vanwege de grote omvang van het aantal tijdschrifttitels vraagt men regelmatig of het wel echt nodig is om een nieuw tijdschrift op te richten. Door verregaande specialisaties van advocatenkantoren kun je niet langer volstaan met het aanleveren van algemene informatie. De moderne advocatuur wil het liefst informatie, die toegesneden is op hun rechtspraktijk. Als uitgever voorzie je in hun informatiebehoefte door met specifieke tijdschriften te komen'.

Anton den Hollander over het juridisch uitgeversvak

De eerste zijn

'Van cruciaal belang voor het succes van een titel is dat je de eerste bent die publiceert', vertelt Anton den Hollander. 'Als uitgever heb je te maken met auteurs die niet betaald worden, maar schrijven met als doel om zichtbaar te zijn in de markt. Dit zijn ze bij uitstek bij de grootste titel die per definitie altijd de eerste titel is, legt hij uit. 'Dit vereist dat je over een goede redactie moet beschikken die tot de top behoort van het vakgebied. Het is een markt, die je enkel kunt hebben als je als uitgever de eerste bent die het tijdschrift uitgeeft. Deze positie maakt het mogelijk om alle gezaghebbende

juristen te vragen om deel te nemen in een redactie waardoor het aantrekkelijk is voor auteurs om artikelen aan te leveren. Uiteindelijk krijgt zo'n auteur de meeste exposure bij het eerste tijdschrift op een bepaald vakgebied'. Als een titel eenmaal 'staat' dan is het aan de uitgever om deze titel te faciliteren en ervoor te zorgen dat de continuïteit zeker wordt gesteld, zowel wat betreft de verschijning als de kwaliteit van de titel, zegt Anton Den Hollander.

Balans

Een andere factor, die van invloed is op het succes van een titel is een zo breed mogelijk draagvlak creëren binnen de desbetreffende markt. Dit houdt in dat er sprake moet zijn van een goede balans tussen wetenschap en praktijk. Als uitgever moet je alle ballen verzameld hebben zodat de auteurs afkomstig zijn uit de advocatuur, de rechterlijke macht, het bedrijfsleven, de wetenschap en soms zelfs deel uitmaken van toezichthouders binnen de sector.

Vindbaarheid

Wanneer een nieuwe titel eenmaal is uitgebracht, draag je als uitgever zorg voor de presentatie van de titel in de markt. Dit houdt in dat de informatie goed vindbaar en doorzoekbaar moet zijn voor het publiek. De kopij moet van tevoren goed geschikt zijn om ontsloten te worden zodat de structuur helder is en de trefwoorden goed beschikbaar zijn. Vaak hebben artikelen een maximumaantal trefwoorden. Een gebruiker moet vrijwel direct kunnen zien hoe een artikel is opgedeeld, zodat hij/zij direct naar dat deel kan gaan wat voor de gebruiker het meest relevant is.

Anton den Hollander in de discussie over metadata:

“Er zijn auteurs, die een complete zin als trefwoord zien.”

Auteursplatform

Het kopijproces is hier dan ook op ingericht en is al lange tijd geautomatiseerd. Auteurs worden ondersteund door middel van een persoonlijk profiel op een elektronisch platform, waar ook een auteurshandleiding te vinden is in de vorm van instructiefilmpjes. Het auteursplatform van Den Uitgeverij Den Hollander biedt vooralsnog geen reviewfunctionaliteit. Deze is in ontwikkeling. Auteurs en redactie vinden dat echter geen bezwaar omdat zij gewend zijn om de review in Word te laten plaatsvinden. Dat blijft dus nog even zo. Auteurs worden gevraagd om het artikel ná het reviewproces op het platform te zetten.

Redactie

De user-rapportages worden gezien als een belangrijke tool om na te gaan welke artikelen het meest geraadpleegd zijn. Dit is erg interessant voor redactievergaderingen, met name als het gaat om verouderde artikelen die kennelijk nog relevant zijn voor de markt. Anton Den Hollander sluit zijn presentatie af met een praktijkvoorbeeld, waarbij het belang voorop staat om als uitgever altijd vrij te zijn om een redactie te ontbinden, als daar legitieme redenen voor zijn.

Afronding

Na de vraag & antwoord sessie kwam er een einde aan de laatste presentatie van het programma.

Eerste post-corona activiteit

De KNVI-JI is er na meer dan twee jaar eindelijk weer in geslaagd om een activiteit te organiseren en vakgenoten bijeen te brengen. Dit laatste was net zo waardevol als de leerzame dag waar we met zijn allen op terug kunnen kijken.

Verslag activiteit

Datum	Donderdag 16 juni 2022
Activiteit	Blik achter de schermen van de juridische uitgevers
Instituut	Wolters Kluwer, Uitgeverij Paris, Uitgeverij Den Hollander
Sprekers	Gaby Rinkel en Pieter Bon (Wolters Kluwer) Antoine Paris (Uitgeverij Paris) Anton den Hollander (Uitgeverij Den Hollander)
Organisator	KNVI Juridische Informatie